

PRZEDPŁATA
miesięcznie:
w Radomiu 85 kop.
z domu do domu 90 k.
z przes. poczt. rb. 1.
m. pójad. 10 gr.

OGŁOSZENIA
za wiersz petytowy
lub jego miejsce:
1-a strona kop. 50.
Nekrologi kop. 2).
Reklamy kop. 30.
17-a strona kp. 10.

GAZETA RADOMSKA

WYCHODZI CODZIENNIE.

REDAKCJA otwarta codziennie prócz świąt i niedziel od godziny 12 do 2 po południu.

ADMINISTRACJA otwarta codziennie prócz świąt i niedziel od godziny 9 do 3 po południu.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubeńska Nr. 51.

Komunikat austriacki.

Wiedeń. Urzędowo donoszą pod datą 1-go października r. b. Na froncie wschodnim i albańskim bez zmian.

Na froncie włoskim: Część południowa wyżyn Bainsizza Heiligengeist i góra Monte San Gabriele napowrót widownią krwawych zasapów. Włochom nie udało się nigdzie przedrzeć naprzód,

Komunikat niemiecki.

Berlin. Urzędowo donoszą dnia 1-go b. m. Na froncie zachodnim: Z powodu niepogody działalność bojowa wszystkich wojsk jest słabszą, aniżeli w dniach poprzednich.

We Flandrii była walka artylerji szczególnie silną tylko nad Iserą aż do kanału Cuminæ-Ypern. Odparliśmy na wielu miejscach oddziały wywiadowcze angielskie.

Koło Verdun, pomijając przemijającą walkę artylerji — była działalność bojowa ograniczoną.

Nasł lotnicy zaatakowali doki i spichlerze Loudynv, jak również Ramsgate, Sherness i Margate. Zauważono pożary. Lotnicy wrócili w całości,

Marynarze rosyjscy żądają zawieszenia broni.

Sztokholm. Marynarze rosyjscy uchwalili rezolucję, w której domagają się oddania całej władzy państwowej w ręce demokracji.

Marynarze wzywają na wszystkich okrętach czerwone chorągwie, taksamo na wszystkich wybrzeżnych twierdzach. Równocześnie domagają się, by rząd na wszystkich frontach dążył do zawieszenia broni.

Dlaczego ustąpił Aleksiejew?

Sztokholm. „Ruskoje Słowo“ podaje do publicznej wiadomości, dlaczego właściwie generał Aleksiejew ustąpił? Według Aleksiejewa Kornilow działał z pobudek idealnych, mając kilku sprzymierzeńców.

W szerokich warstwach ludowych Aleksiejew krytykuje skład sądu, który jest stronniczy. Sąd ów, który ma rozstrzygać o winie Kornilowa składać się będzie z 3 żołnierzy i 3 oficerów, Brakować będzie prawników. Z powodu tej niesprawiedliwości Aleksiejew ustępuje. Jako dalszą przyczynę ustąpienia podaje Aleksiejew straszliwy stan armji rosyjskiej, w której zapanowała anarchja i bezład. Oficerowie w tej armji skazani są albo na nieprzyjacielskie kule lub na zamordowanie z rąk własnych żołnierzy.

Podróżni nie mają wstępu do Petersburga.

Petersburg. Wojakowy gubernator petersburski wydał rozkaz, że każdy podróżny, któryby się odważył bez nadzwyczajnego upoważnienia wjechać do Petersburga, — ma być zasądzony na karę 3000 rubli, lub na 3 miesiące więzienia. Trudność wyżywienia ludności skłoniła gubernatora do wydania powyższego rozkazu.

W trzech dniach zniszczone dwie hale balonowe i dwa powietrzne statki

Wiedeń. Z kwatery wojennej donoszą, że dnia 27 września została przez naszych lotników obrzuconą stacja lotnicza w Iesi. Zniszczony został jeden okręt powietrzny. Dnia 29 września znowu aeroplan austriacki zaatakował stację lotniczą w Ferrarze. Trzy bomby trafiły stację lotniczą. Okręt powietrzny został bombami zniszczony. Nasza flota pomimo gwałtownego ostrzeliwania powróciła w całości.

Ostenda chyłca się ku zupełnej ruinie.

Berlin. Sprawozdawcy wojenni donoszą z frontu, że Ostenda chyli się ku zupełnemu upadkowi. Anglicy bezwzględnie ostrzeliwiają Ostendę z dział okrętowych największego kalibru. Ostenda, światowej sławy miejsce dla kuracjuszków zniknie wkrótce z powierzchni ziemskiej. Kościół św. Piotra został pociskami silnie uszkodzony. Wielu Belgijczyków przyplaciło śmiercią dążności oswobodzicielskie swych przyjaciół Anglików.

Potyczka morska koło wybrzeża fiandryjskiego.

Berlin. Biuro Wolfa donosi, że niemieckie torpedowce podczas swej jazdy wywiadowczej natrafiły na przeważającą ilość angielskich morskich rozbijaczy, które wzięły zaraz na cel i zaatakowały. Na jednym rozbijaczu spostrzeżono eksplozję. Niemieckie torpedowce powróciły nienaruszone.

Sejm finlandzki nie ustępuje

Helsingfors. Generalny gubernator Finlandji wydał rozkaz sądowego ścigania prezydenta Sejmu i członków sejmu finlandzkiego, którzy mimo rozwiązania sejmu do gmachu sejmowego wtargnęli przejmując by tam odbyć posiedzenie.

Jaki ma być rząd polski?

Rada Regencyjna.

„Dziennik Narodowy“ pod tym tytułem pomieszcza co następuje:

Zo źródła dobrze poinformowanego otrzymuje korespondent Wasz informacje następujące, dotyczące utworzenia rządu polskiego i jego atrybucji.

Wiadome już, że władze polskie składać się będą z Rady Regencyjnej, Rady Stanu, prezesa rady ministrów, oraz ministrów i dyrektorów departamentów. Skład Rady Regencyjnej jest już wiadomy, co zaś tycezy obowiązków i praw tej Rady aż do powołania głowy państwa, to będzie ona najwyższą przedstawicielką państwa polskiego. Ona to powoływać będzie Radę Stanu, powoływać i odwoływać prezesa ministrów oraz zatwierdzać przedstawioną przez prezesa ministrów listę ministrów oraz dyrektorów departamentów i członków sądu najwyższego. Obowiązkiem Rady Regencyjnej będzie również udzielać sankcji, które dotyczyć będą przekazanych władzom polskim dziedzin zarządu państwowego. Przywilejem i prawem Rady Regencyjnej będzie również ratyfikowanie traktatów, zawartych z państwami obcymi oraz nadawanie obywatelstwa państwa polskiego. Wreszcie należy do Rady Regencyjnej zwołanie Sejmu. Zarządzenia Rady Regencyjnej kontrasygnowane będą przez prezesa ministrów. Rada Regencyjna trwać będzie dopóty, dopóki władzę zwierzchniczą nie obejmie król, względnie regent. Będzie więc Rada Regencyjna sprawować obowiązki monarsze.

Rada Stanu.

Rada Stanu — już nie tymczasowa powołana będzie na miejsce Tymczasowej Rady Stanu. Będzie ona powołana przez Radę Regencyjną w liczbie 50 osób (liczba nie została wreszcie ustalona). Marszałka wybierze Rada Stanu ze swego grona, a także dwóch wicemarszałków, dwóch sekretarzy i dwóch ich zastępców. Regulamin, przez nową Radę Stanu opracowany, ustali wybór innych organów. Stosunek rządu do Rady będzie taki, że zarówno prezesowi Rady ministrów, jako też członkom tej Rady przysługiwać będzie prawo zabierania głosu na posiedzeniach Rady Stanu poza kolejną zapisów. Głosować natomiast nad sprawami debatanymi będą mogli tylko ci z ministrów, którzy należeć będą zarazem i do Rady Stanu. Jasnym jest, że Rada Stanu będzie mogła powoływać na swe

posiedzenia poszczególnych ministrów, lub też całą Radę ministrów.

Jakie prawa przysługują Radzie Stanu?

Do niej należy postanowienie powołania regenta, uchwalenie ordynacji wyborczej do Sejmu i opracowanie Konstytucji, uchwalenie ustaw, podatków i rozporządzeń o charakterze prawodawczym, zatwierdzenie budżetu państwa, jakoteż poszczególnych budżetów i etapów naczelnych władz państwowych; specjalne przepisy uprawniają Radę Stanu do pociągania do odpowiedzialności prezesa ministrów i członków Rady ministrów. Żadna ustawa nie może być wydana do czasu otwarcia Sejmu bez zgody Rady Stanu. To samo dotyczy podwyższenia podatków i ciężarów podatkowych, zaciągania pożyczek lub zobowiązań, obciążających skarb polski.

Prezes ministrów.

Rada Stanu zastępuje—jak widać z wyżej przytoczonych atrybucji—Sejm. Iune są oczywiście atrybucje prezesa ministrów.

Atrybucje i obowiązki prezesa Rady ministrów dadzą się określić w sposób następujący:

Prezes ministrów reprezentuje rząd polski w stosunkach wewnętrznych i zewnętrznych, prowadzi układy i zawiera umowy z przedstawicielami państw obcych, przy czem zachowane być muszą prawa przysługujące Radzie Regencyjnej. prowadzi rokowania co do ustanowienia najwyższego zwierzchnictwa państwa, przewodniczy w Radzie ministrów, kieruje jej pracami i czuwa nad opracowywaniem jej uchwał, czuwa nad działalnością poszczególnych ministrów i departamentów, ogłasza ustawy i rozporządzenia ogólnie obowiązujące, wydaje dzienniki praw i rozporządzeń rządowych, przedstawia Radzie Regencyjnej do zatwierdzenia listy członków Rady ministrów, członków sądu najwyższego, oraz mianuje i odwołuje—na wniosek ministrów i dyrektorów departamentów—wyższych urzędników, składa Radzie Stanu na jej żądanie—ogólne sprawozdanie z działalności Rady ministrów, ministrów i departamentów.

Rada ministerjalna.

Składać się będzie z prezesa Rady, pięciu ministrów i czterech dyrektorów departamentów. W razie nieobecności prezesa Rady, przewodniczy jeden z członków Rady, powołany przez prezesa do stałego zastępstwa we wszystkich jego czynnościach, zaś nieobecności ministra zastępuje w Radzie ministerjalnej dyrektor właściwego ministerstwa, zaś dyrektora departamentu—wiedyrektor z prawem głosu tylko w sprawach swojego wydziału. Dyrektor kancelarii Rady uczestniczy w jej posiedzeniach, ale nie w głosowaniu.

Jakie są atrybucje Rady ministerjalnej?

Uchwala ona projekty ustaw oraz innych wniosków do przedstawienia Radzie Stanu lub Sejmowi, określa typ wprowadzenia w życie uchwalonych ustaw, wydaje rozporządzenia wykonawcze do ustaw tudzież rozporządzenia dotyczące kilku ministrów, uchwala projekty i wnioski poszczególnych ministrów, lub departa-

mentów co do przygotowania ustroju i trybu obejmowania działów zarządu państwowego, ustala program rządowy, zasady polityki rządowej oraz zmiany w organizacji władz rządowych, przygotowuje obronę interesów państwa na kongresie pokojowym, rozpoznaje sprawozdanie ministrów i departamentów ugodnia działalności poszczególnych ministrów i dyrektorów i wyrównuje różnice między nimi, a prezesem Rady ministrów i prowadzi wszelkie sprawy, które w myśl ustawy nie zostały przekazane innym władzom.

Regulamin Rady ministrów, ustalony przez nią większością głosów, zawierać będzie bliższe określenie zakresu działania i podział kompetencji Rady ministerjalnej. Inną gałęź władzy stanowią.

Ministeria i departamenty.

Ministeria stanowią nacelną władzę rządową dla całkowicie przekazanych nam gałęzi administracji państwowej. Natomiast dla dziedzin, których zarząd faktyczny i władze wykonawcze nie zostały nam całkowicie przekazane, utworzone będą departamenty, jako rządy przejściowe.

Do zadań każdego ministerstwa i departamentu należy—oprócz czynności wykonawczych—przygotowanie w swej dziedzinie i wprowadzenie w życie organizacji polskich władz, oraz arsądów centralnych i lokalnych oraz opracowanie odnośnego prawodawstwa.

Departamenty,—akoro oddany im będzie arsąd faktyczny ich dziedzin administracji,—przeobrażają się w ministeria na mocy uchwał Rady Stanu.

Przewidywane jest utworzenie pięciu ministerstw; sprawiedliwości, oświecenia publicznego, skarbu, spraw wewnętrznych i duchownych, gospodarstwa społecznego oraz czterech departamentów: wojskowego, politycznego, aprowizacyjnego i ochrony pracy.

Oto krótki zarys projektu organizacji władz polskich, ugodniony z projektem Rady Stanu i patentami cesarskimi.

L. P. P. do II-ej Brygady.

Do wszystkich oddziałów dawnej drużyny, a zawsze sławnej Brygady Karpackiej.

Żołnierze Polscy!

Z okazji trzeciej rocznicy Waszego wyruszenia w pole, niech nam wolno będzie przestać wyrazi wdzięczności i uwielbienia dla Brygady Legionów, która w dziejach najnowszych oręża polskiego słusznie zyskała sobie chwalebne miano Żelaznej.

Choć ciosów miążdzących, ile przykrości niezastąpionych, ile doświadczeń bolesnych spadło na Waszą brygadę, a nic nie zdało Was ugiąć ni przelamać.

Wspomnijcie ten dzień jesienny, gdyście przed trzema laty opuszczali odwieczne mury Krakowa. Wróg już zagrażał tym świętociom narodowym, niemal całą ziemią polską była w jego mocy, zdawało się, że nic nie zdoła jego nieprzeliczonych zastępów powstrzymać.

Wściecie tego dokonali. W ciągu sroczącej się zimy zamknęliście przed nim przesmyki Karpackie i wśród niedostęp-

nych gór wyrąbali „Drogę Legionów“, drogę zwycięstwa i sławy.

Rzuceni w stępy besarabskie, zdala od serc rodzinnych, nie doznaliście szczęścia uwolnienia piędzi po piędzi ziemi ojczystej ze stuletnich więzów niewoli, nie było Wam dane radować się każdą ocalałą od pożogi strzechą polską, każdą uratowaną wioską, każdym odebrany miastem. Trwaliście wtedy na odległej a trudnej placówce i nową chwałą okryli imię polskie.

Wreszcie złączeni w bohaterских walkach wołyńskich z innymi formacjami Legionów, nie jedną przeżyliście ciężką godzinę, a nie powstała w waszym sercu rycerskim ani uraza, ani goryczani zniechęcenie.

Nie tu był jednak kres Waszych doświadczeń. Po krótkich niezapomnianych chwilach szczęścia, gdyście po raz pierwszy wkraczali do stolicy wkrzeszonego państwa polskiego, gdyście odgołosem waszych miarowych kroków budzili zastygłe jej dusze, gdy blaskiem bagnietów i kłn ożywiłście znowu zmarłe ulice Warszawy, te same ulice, które widziały noc „świętej insurekcji“, wybuch spisku podchorążych, lata modlitwy i buntu, po tym tryumfalnym pochodzie z pola walki i śmierci do tak wyjątkowego a niewdzięcznego miasta, nastąpił znowu dla Was czas prób, zagrożeń i niepewności.

Aż przyszła zła godzina, najgorsza i najstraszniejsza w ciągu trzeciecia tej wojny, wobec której zajały zapasy z wrogiem, trud kampanii wojennej o głódzie i chłodzie, nawet pospieszny, upokarzający odwrót niszczący poprzednie wysiłki i ofiary, wydać się może wytnieniem i radością. Nastąpiła godzina udręki wewnętrznej, szamotania się z samym sobą, mozolnego poszukiwania drogi obowiązku patriotycznego, honoru żołnierskiego, powinności koleżeńskie.

I z tej tragicznej rozterki duchowej wyszliście zwycięsko, lecz nie bez ofiar. Były one duże, niepowetowane. Okryły kirem żaloby tych wszystkich, którzy niepodległość uczynili jedynym swym celem, stworzenie armii polskiej—najpewniejszym środkiem i ostoją niepodległości narodu.

W tym krytycznym momencie, gdy nadzieje słabnąć zaczęły, gdy znów niepewność dalszych losów zawisła nad Polską, gdyśmy widzieli rozpryskiwanie się najdroższego skarbu polskiego—Legionów, otrzymaliście rozkaz opuszczenia Warszawy i Królestwa i zapowiedź powrotu na front, jako korpus posiłkowy przy c. i k. armji. Nie zegnano Was bracia. Bo jakżeż było okazywać Wam oczy pełne łez i czoła fraszunkiem pochylone, gdyście na nowe boje i znoje otuchy, podniety, pokrzepienia potrzebowali! Bo jakżeż Wam usta miały kłamać nadzieję, gdy jej w sercu nie byłoby! Bo jakżeż można Wam było mówić o ofierze nowej dla Ojczyzny, gdy zwątpienie żarło pierwi! Ale to już przeszło, da Bóg bezpowrotnie. Nowa karta dziejów Polski została otwarta. Zapisze ją własny rząd nasz narodowy, powołany przez Radę Regencyjną, tymczasową dzierżycielkę zwierzchniej władzy państwowej. Zapisze ją własne wojsko polskie, powstałe z poboru, którego Wy będziecie wychowawcami i mistrzami.

W dniu uroczystym, kiedy święcicie trzeciecia służby krwawej dla wolności,

wielkości i szczęścia Ojczyzny, możecie znowu jaśniejsze spojrzeć w przyszłość i uwierzyć, że wkrótce ponownie wezwani będziecie do pełnienia naturalnego swego poslannictwa—utworzenia kadrow silnej i niezależnej armji polskiej. Nieustanne zabiegi w tym kierunku są i będą czynione przez te czynniki polityczne kraju, które odrazu i niezachwianie uznają w Legionach budzieli, obrońców i zbawców Polski. Nie ustają one w pracy twórczej nad budową państwa polskiego, któregościę granicę krwią swoją znaczyli w przełęczach Karpat i nad wodami Wołynia. Zjednoczyć nas musi nie tylko umiłowanie wspólnej sprawy, ale i wspólny organizm państwowy, o który walczą w szeregach polskich galicjanie i królewicy na równych prawach i z równą ofiarą krwi.

Sławna Brygada Żelazna karpaczków niech żyje, niech nadal świeci przykładem męstwa, karność i wszystkich cnot żołnierskich, niech się, rozwinie, wespół z równoległe istniejącymi innymi oddziałami Legionów w liczne zastępy regularnego wojska polskiego!

Liga Państwowości Polskiej.

Warszawa, 29 września 1917 r.

* * *

Z Warszawy donoszą nam: Krajowy Inspektorat Zaciągu wystąpił następujący telegram: Komenda Polskiego Korpusu Posiłkowego

Przemysł
Przesławnej Żelaznej Brygadzii Wojsk Polskich, Jej żołnierzom, oficerom i dowódcom w trzecią rocznicę Jej wymarszu w pole walki szlę Imieniem Krajowego Inspektoratu zaciągu i podległych mi Oddziałów wyrazi najgłębszej czci i hołdu, zaprzysięgając ponownie dożgonną wierność tym ideałom, które nam towarzyszyły tak na pole bitwy, jak i w ciężkiej służbie wewnątrz kraju i kazaly wytrwać mimo wszystkie przeszkody zewnętrzne i wewnętrzne.

Dr Wyrostek major.

Uchwały ogólnokrajowego Zjazdu Narodowego Związku Robotniczego z września 1917.

III.

VII. W sprawie stosunku okręgów do Zarządu Głównego.

W celu ujednostajnienia akcji politycznej N. Z. R., Zjazd podkreśla zasadę ogólną, że kierownictwo akcją polityczną N. Z. R. należy wyłącznie do Zarządu Głównego, odpowiedzialnego przed Zjazdem.

Jedynie Zarząd Główny jest upoważniony do wszelkich, jakie uzna za stosowne, wystąpień politycznych w imieniu N. Z. R.

Poszczególne okręgi, w razie potrzeby wystąpień politycznych w sprawie polityki ogólnej, mogą podejmować te kroki jedynie za każdorazowym porozumieniem się z Z. G. i jego zgodą.

Podpisywanie wspólnie z innymi organizacjami i grupami politycznymi odezów i deklaracji w sprawach politycznych chociażby znaczenia lokalnego

może mieć miejsce jedynie po porozumieniu się z Zarządem Głównym.

VIII. W sprawie braku i drożyzny artykułów pierwszej potrzeby.

1. Zjazd N. Z. R. stwierdza, że wrastający z dnia na dzień brak środków żywności oraz niesłychana ich drożyzna wywołuje nędzę i głód dziesiątkujący ludność robotniczą i doprowadzający ją do rozpacz.

Kłęską głodu powiększa jeszcze drożyzna odzieży i obuwia, wreszcie zupełny brak opału, który grozi wprost katastrofą podczas z blizającej się zimy. Masę ludności miejskiej, zwłaszcza zaś ludności robotniczej doprowadzone są stanem tym do ostatecznej rozpacz, która wybuchnąć może i wylać się w jaknajbardziej niepożądanych formach.

2. Zjazd stwierdza, że przyczyną głodu i nędzy jest przede wszystkim haniebna gospodarka władz okupacyjnych ogłuszająca i wyniszczająca kraj,—że gospodarce tej jednak współdziała—hańdą spekulacja i lichwa żywnościowa uprawiana szeroko przez licznych spekulantów zarówno wiejskich, jak i miejskich,—że wreszcie część odpowiedzialności spada również na zarządy miast wskutek nieudolności ich w zwalczaniu podnoszącej się spekulacji.

3. Zjazd wzywa całe społeczeństwo polskie, ażeby w celu przeciwdziałania grożącej niechybnie katastrofie nader poważnych rozruchów głodowych, skupiło się w jednomyślnym nacisku na władze okupacyjne i jaknajenergiczniej wystąpiło przeciw lichwie żywnościowej, ubraniowej i opałowej.

4. Zjazd domaga się od mających powstać władz państwowych polskich, ażeby natychmiast z całą stanowczością przystąpiły do akcji zaopatrzenia szerokich mas ludności w żywność i artykuły pierwszej potrzeby,—a to przez

a) natychmiastowe przeprowadzenie, zniesienia granicy okupacyjnej, dzielącej nasz kraj,
b) natychmiastowy zakaz wywozu z kraju żywności, węgla, drzewa, tkanin, skór i innych niezbędnych materiałów,
c) przeprowadzenie przez polskie organy państwowe, gminne i miejskie sekwstru i wyłączenia niezbędnych artykułów i materiałów, stanowiących przedmiot spekulacji, w celu racjonalnego rozdziału tych artykułów, zwłaszcza dla potrzeb uboższej ludności.

d) energiczne zwalczanie spekulacji za pomocą najbardziej surowych kar,
e) szeroka organizacja pomocy żywnościowej, opałowej, odzieżowej i mieszkaniowej dla uboższej ludności miejskiej, zwłaszcza zaś dla pozbawionych pracy robotników.

IX. W sprawie Związków Zawodowych.

Zjazd stojąc na stanowisku uchwał zjazdowych majowych, z całą siłą podkreśla znaczenie Związków Zawodowych dla klasy robotniczej i jaknajenergiczniej wzywa członków N. Z. R. do współdziałania z ruchem zawodowym.

Zjazd wyraża konieczność wkrzeszenia wszelkimi siłami Związków Zawodowych w tych miejscach, gdzie uprzednio już istniały, oraz zakładanie

nowych ognisk ruchu zawodowego tam, gdzie dotychczas go nie było.

Zjazd stwierdza, że wobec energicznego organizowania się kapitału—tylko zorganizowani w silnych Związkach Zawodowych robotnicy będą mogli przewodzić z kapitalizmem skuteczną walkę o swe prawa i osiągnąć te korzyści, jakie rokuje spodziewany popyt na pracę w okresie powojennym.

LISTY DO REDAKCJI.

Szanowny Panie Redaktorze!

W imię bezstronności raczy Sz. Pan Redaktor zamieścić w swym poczytnym piśmie następujące moje wyjaśnienie: Opiekunowie dzielnicowi Sekcji Żywnościowej m. Radomia, w swoim oświadczeniu wydrukowanym w niedzielnym numerze „Gazety Radomskiej“ twierdzą, iż wyraziłem się w sposób uwłaczający pp. Opiekunom.

Otóż ezuje się w obowiązku oświadczyć najkategoryczniej, iż daleki byłem od zamiaru obrażenia pp. Opiekunów, przez — przynajmniej — niefortuonne — wyrażenie moje „ludzie z ulicy“ chciałem tylko powiedzieć, że pp. Opiekunowie stoją poza Radą Miejską i nawet nie przez Radę byli do czynności opiekunów powołani.

Należy wziąć pod uwagę, że mówiłem pod przynębiającym wrażeniem skargi, wystosowanej przez panów opiekunów do Rady Miejskiej na Tymczasowy Zarząd Sekcji Żywnościowej, składający się z trzech kolegów Radnych, a zwłaszcza tego ustępu skargi, gdzie wyraźnie zarzucono, że Radni ci — pp. Biniaszewski, Bochenek i Wierzbicki — będąc usależnieni od swych stanowisk nie mogą pełnić swych obowiązków bezstronnie.

Łącząc wyrazy prawdziwego szacunku i poważania

Adolf Temerson

Z M I A S T A.

Kalendarzyk. Dzień: Wtorek 2 października Aniołów Stróżów.

Wsch. sł. g. 6 m. 00 r. Zach. g. 5 m. 39.

— Koło nauczycielskie w Radomiu organizuje cykl odczytów na temat „Przyczyny upadku Polski“. Odczyty odbędą się w dniach 6, 7 i 8 b. m., będą zaś powtórzeniem odczytów wygłoszonych przez grono prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, a budzących duże zainteresowanie. Prelegentami będą prof.: Chrzastowski, Kutrzeba, Bujak i Konopczyński.

— Koncert orkiestry na rzecz kuchen robotniczych w niedzielę ubiegłą nie należał do udanych imprez. Dzień chłodny i wietrzny, i dość drogie bilety wpłynęły — prawdopodobnie na mały udział publiczności, a więc na szczyplą dochód, a szkoda, cel bardzo ważny w Niem był poruszyć społeczeństwo miejscowe.

— Z Teatru. Aby dać możność artystom przygotować ostatnie nowości z repertuaru scen europejskich dyrekcja teatru postanowiła zawiesić przedstawienia do soboty 6 b. m.

W sobotę ujrzy po raz pierwszy

DOM TECHNICZNO-HANDLOWY

St. Brzozowski i M. J. Szmorliński

w Radomiu. Plac 3-go Maja № 1. Składy Zagodna № 6.

Smar dowozów, Oleje maszynowe i cylindrowe, Płnscze, „Tovota“

światło kinkietów znakomita operetka J. Gilberta, autora „Cnotliwej Zuzanny“, „Królowa Kinematografu“, która z niezwykle powodzeniem obiegła pierwszorzędną sceny europejskie dzięki pięknej muzyce i doskonałemu libretto. Dyrekcja nie szczędzi kosztów, aby operetce tej dać odpowiednie ramki. Udział przyjmuje całe towarzystwo.

P. Bańkowski, baletmistrz naszego teatru, zawsze pełen ujętych pomysłów, przygotowuje nowe tańce, między innymi *Taniec Apaszów*.

W niedzielę po południu o godz. 4, po cenach zniżonych operetka Walter-Koh „Baron Kimmel“, wieczorem o g. 8-ej po cenach zwykłych „Monna Vanna“ operetka z rosyjskiego Walentynowa. Ze względu na swój dość nieokreślony humor, bilety na to przedstawienie uczące się młodzieży i dzieciom sprzedawane nie będą.

Mleko drożeje z każdym dniem prawie, w końcu stanie się artykułem zbyt drożym dla uboższej ludności. Brak mleka odbije się fatalnie na niemowlętach, które rozwijać się normalnie bez mleka niemogą, nieznajując go również w piersiach wygłodzonych matek. Dobroczynność publiczna w tym kierunku zwrócić winna inicjatywę, działwie drobnej grozi nie tylko mroz w obec drożyzny i braku opału, ale również i choroby z powodu braku mleka.

— **Obrót listów zaliczkowych z c. i k. obszarem okupacyjnym w Polsce.** W

obrocie z c. i k. obszarem zajęтым w Polsce wolno odtąd polecone posyłki pocztowe prywatne obciążać zaliczką do 1000 koron. Co do tych posyłek obowiązują na ogół te same postanowienia jak co do posyłek niezaliczkowych. Co do formy zewnętrznej poleconych listów zaliczkowych, ściągania i przekazywania zaliczek obowiązują te same zasady co w obrocie krajowym. Natomiast nie wolno przekazywać kwot zaliczkowych do pocztowych kas oszczędności, lub innej instytucji kredytowej, ani umieszczać zapisów buchalteryjnych ani też zmniejszać lub skreślać zaliczki. W obszarze okupacyjnym nie doręcza się takich listów zaliczkowych zarówno jak zwykłych listów poleconych, a jedynie zawiadamia się o nich. Caza podjęcia wynosi w c. i k. etapowych urzędach pocztowych dui 15. Nadawanie poleconych posyłek zaliczkowych powierzono w c. i k. obszarze okupacyjnym w Polsce na razie etapowym urzędem pocztowy pierwszej klasy.

— **Sprawozdanie kasowe z „Wieczoru Kaliny“.** P. Wanda Mierzyńska złożyła w Komitecie Obywatelskim m. Radomia koron 439 hal. 78 i rub. 35, stanowiące czysty zysk z „Wieczoru Kaliny“, urządzonego w dniu 3 września r. b. przeznaczając tą kwotę dla głodnych dzieci Radomia.

Szczegółowy rachunek przedstawia się w następujący sposób: *Wpłynęło* za bilety wejścia kor. 815, za programy

rub. 23, kor. 111 hal. 10. Razem rub. 23 kor. 926 hal. 10. *Wydatkowane* p. Bukowińskie-ru rub. 25, p. Szlązakowi kor. 40, drukarowi rub. 28 kop. 35, wynajem fortepianu rub. 8, wynajem krzesel i służba rub. 21, kwiaty rub. 12 kor. 10, światło rub. 5, malowanie programów rub. 8 kop. 25, drobne wydatki kor. 3. Razem rub 107 kop. 70, kor. 43.

Wobec tego że rozchód w rublach przerosł przychód o 84 rub. 70 kop., dla wyrównania zamieniono odpowiednią ilość koron na ruble, licząc po ówczesnym kursie—jedna korona 27 kop. skutkiem czego wypadło powyżej podane saldo rub. 35 i koron 439 hal. 78.

— **Chłody.** Po przesłicznych dniach „Babiego lata“ nadeszły chłody jesienne i wiatr suchy zasypujący oczy pyłem na ulicach. Deszcz jest pożądany na wsi i w mieście, gdyż nawet nagły wzrost ceny mleczywa gospodynie tłomaczą suszą, która wpływa na brak paszy na pastwiskach.

— **Sprostowanie.** W spisie ławników opuszczone nazwisko p. *Józefa Pogorzelskiego* z Radomia który został na ławnika Polskiego Sądu okręgowego powołany decyzją radomskiego Sądu apelacyjnego

**Pamiętajcie
o szkole polskiej**

Robotnicy:

Cieśle, murarze i robotnicy znajdą natychmiast robotę trwającą najmniej trzy miesiące przy budowie warsztatów kolejowych w Tarnowie. Płaca cieśli do 12 koron, murarzy do 13 koron, pomocy do 7 kor., za 10 godzin pracy, Mieszkanie za darmo, śniadania, obiady i kolacje oraz chleb na miejscu w kantine.

482—5

Sklep wiejski Radomskiego Kola Ziemiaków
w Radomiu, Plac 3-go Maja Nr. 1.

Przyjmuje zamówienia na znane ze swej dobroci gruszki t. zw. „Komisówki“ z zakładów ogrodniczych „Kornelin“.

479—1

Prezes Kr. Pol. Sądu Okreg. w Radomiu

wzywa osoby które złożyły podania o udzielenie posady Komornika na dzień 6 października r. b. do gmachu Sądu (Lubelska 10) o godz. 5-iej popołudniu dla odbycia egzaminu.

485—2

Polska Centrala Handlowa w Radomiu

instytucja powołana dla aprowizacji kraju, nabędzie każdą ilość artykułów jak: **powidła śliwkowe, owoce suszone**, wszelkie konserwy z owoców leśnych i ogrodowych, **masa pomidorowa** w butelkach lub słojach, ewentualnie w beczułkach, **jarzyny w stanie suszonym**, jako to: kartofle, włoszczyzna, groszek, fasola strączkowa i inne; **cebula** świeża i suszona w płatkach, **sery** wytworzone dla dłuższej konserwacji, **młód** wszelkich gatunków.

Starania w celu ułatwienia dostawy tych artykułów, jako i przewozu w obrębie części Królestwa Polskiego, zajętego przez wojska austro-węgierskie, będą podjęte przez Polską Centralę Handlową.

Panowie wytwórcy i posiadacze powyższych artykułów zechcą kierować swoje zgłoszenia wprost do biura Polskiej Centrali Handlowej w Radomiu, Plac 3-go Maja Nr. 1.

481—1

Pierwsza Szkoła Lekarsko-Dentystyczna
egzystująca od 1897 roku

Lekarza dentysty Ludwika Szymańskiego
w Warszawie, Marszałkowska 151 dawniej Nowomiodowa № 1.

Nagrodzona na wystawie Hygienicznej medalem

Przyjmuje nowowstępujących z 6-cio klasowym wykształceniem. Wiadomość i program w kancelarii Szkoły bezpłatnie.

286—1

Klamki żelazne i z innych metali nie podlegających rekwizycji

od kor. 2 hal. 30 za komplet

POLECA

Towarzystwo Akcyjne „L. J. BORKOWSKI“, Radom, ul. Szeroka 1.

Tamże można zamówić założenie klamek.